

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215202224
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2215202224.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. R., narodená XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, so sídlom Ádorská 850/41, Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka L. B., narodená XX.X.XXXX, bytom R. XXXX/X, F., zastúpená splnomocnenkyňou: Mgr. R. Q., bytom L. XX, Q., otec U. R., narodený XX.X.XXXX, bytom R. XXXX/X, F., o zmenu styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 12P/10/2015-155 zo dňa 16.10.2017 vo výroku o zmene úpravy styku, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zmene úpravy styku p o t v r d z u j e.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 12P/10/2015-65 zo dňa 11.1.2016 zmenil rozsah úpravy styku otca s maloletou tak, že otec je oprávnený sa s maloletou stýkať vždy v nepárny týždeň roka v sobotu od 13.00 do 18.00 h a v nedeľu od 13.00 do 18.00 h, matke uložil povinnosť v stanovený čas dieťa na styk s otcom pripraviť a odovzdať otcovi v mieste bydliska matky, otcovi uložil povinnosť dieťa matke v mieste jej bydliska v stanovenom čase vrátiť, rodičom uložil povinnosť v prípade, že sa z vážnych dôvodov nebude môcť styk otca s dieťaťom uskutočniť, o tomto dôvode sa navzájom informovať najneskôr 18 hodín pred začiatkom styku a napokon rozhodol, že týmto sa mení rozsudok tamojšieho súdu č. k. 7P/74/2014-16 zo dňa 06.11.2014.

2. Rozsudok č. k. 12P/10/2015-65 zo dňa 11.1.2016 súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 25 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine, § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku.

3. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že je potrebné pristúpiť k úprave výkonu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu v časti zmeny úpravy rozsahu styku, nakoľko sa na zmene sami rodičia nie sú schopní dohodnúť, pričom bolo preukázané, že zmena je potrebná, najmä pre preukázateľne konfliktné správanie otca, ktorým (správaním) sa prejavoval aj pred súdom na pojednávaniach, keď neustále narušoval priebeh pojednávania vykrikovaním a prerušovaním výpovedí a prednesov ostatných zúčastnených. Matka prezentovala záujem na tom, aby sa otec s dieťaťom stretávali, má záujem na rozvíjaní vzájomnej citovej väzby otca s dieťaťom. Otec v konaní menil k veci postoj z pojednávania na pojednanie, podľa svojho aktuálneho postoja k matke, nesledoval záujem dieťaťa, neprejavil žiadny záujem o kompromis. Aj matka má právo plánovať si s dieťaťom voľnočasový program. Súd prvej inštancie návrhu matky vyhovel, nakoľko rozsah styku matka navrhla primerane s prihliadnutím aj na

vek dieťaťa, aj matka má tým priestor na vytváranie víkendových aktivít a programov pre dieťa, počas týždňa má možnosť v pokoji venovať sa starostlivosti o dieťa, pričom stretnutia otca s dieťaťom nad rámec súdnej úpravy sú jednoznačne vítané.

4. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 12P/10/2015-65 zo dňa 11.1.2016 podal odvolanie otec, ktoré odôvodnil tým, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy. Argumentoval tým, že ako otec má právo byť s maloletou denne tak ako matka, matka nemá záväzné povinnosti, kvôli ktorým by sa nemohla prispôsobiť požiadavkám otca. Je ochotný sa hocikedy podrobiť testu na omamné látky, maloletú navštevuje pravidelne, vyhýba sa konfliktom s matkou maloletej. Navrhol upraviť styk v dvojtýždňových intervaloch, v prvom týždni utorok a štvrtok vyzdvihnúť zo škôlky a o 19.00 hod. odovzdať matke, nasledujúci týždeň pondelok a stredu vyzdvihnúť zo škôlky a o 19.00 hod. odovzdať matke a v piatok prevziať o 19.00 hod. a vrátiť matke v nedeľu o 19.00 hod., cez vianočné sviatky 25.12 od 9.00 hod. do 19.00 hod., počas prázdnin v pracovných dňoch, každý druhý deň od 16.00 hod. do 19.00 hod. a v piatok od 19.00 hod. do nedele do 19.00 hod.

5. Krajský súd ako odvolací súd uznesením č. k. 9CoP/37/2016-125 zo dňa 16.5.2017 v dôsledku podania odvolania otcom rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 12P/10/2015-65 zo dňa 11.1.2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku predovšetkým vo vzťahu otca a maloletej a jeho objektivizácie (prešetrením kolíznym opatrovníkom), s poukazom aj na aktuálne denný režim maloletej (počnúc navštevovaním materskej školy). Z dokazovania nevyplývalo zistenie, ako má otec v úmysle tráviť čas s maloletou predovšetkým v čase úpravy styku otca s ňou počas celého víkendu či prázdnin. Súd prvej inštancie preskúmaným rozsudkom upravil styk otca s maloletou určeným spôsobom bez toho, aby si preň zabezpečil dôsledné podklady, keď nevykonal všetko nevyhnutné dokazovanie, pričom je nevyhnutné, aby si prvoinštančný súd zabezpečil predovšetkým prešetrenie vzťahu otca a maloletej, jeho zobjektívizovanie a to jednak výsluchom otca, matky ako aj kolízneho opatrovníka (prípadne zabezpečenia si aj iných dôkazných prostriedkov ako prešetrenia pomerov v domácnostiach rodičov). Za daných okolností bolo potom nutné uzavrieť, že prvoinštančný súd svojím postupom nevykonal dôkazy, ktoré boli potrebné na zistenie skutočného stavu veci. S poukazom na vyššie uvedené prvoinštančný súd náležitým nezisťovaním všetkých relevantných okolností potrebných pre posúdenie určenia rozsahu úpravy styku, nevykonal ďalšie dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a tým neposúdil všetky do úvahy prichádzajúce rozhodné okolnosti daného prípadu, čím potom vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku v spojení s § 35 a 36 Civilného mimosporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeny úpravy styku, včítane závislých výrokov o zmene posledného rozsudku týkajúceho sa maloletej (sp. zn. 7P/74/2014-16 zo dňa 6.11.2014) a o trovách konania, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude doplniť dokazovanie v naznačenom smere a až následne po zvážení všetkých preukázaných okolností daného prípadu majúcich vplyv na možnú zmenu úpravy styku otca s dieťaťom, opätovne vo veci rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné v súlade s ust. § 220 ods. 2, 3 Civilného sporového poriadku náležite odôvodniť.

6. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie odvolacím súdom opäť vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 12P/10/2015-155 zo dňa 16.10.2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“). Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý nepárny týždeň roka od soboty 10.00 h do nedele 19.00 h nepretržite, v párnom týždni roka vždy v stredu a v piatok od 16.30 h do 19.00 h a v nepárnom týždni roka vždy v utorok a vo štvrtok od 16.30 h do 19.00 h; počas Vianočných sviatkov každý rok 26. decembra od 10.00 h do 18.00 h, matke uložil povinnosť dieťa na styk pripraviť a otcovi dieťa v stanovenom čase v mieste jej bydliska odovzdať, prípadne si maloletú otec prevezme z predškolského zariadenia po dohode s matkou a otec je povinný v stanovenom čase dieťa matke v mieste jej bydliska vrátiť, obom rodičom uložil povinnosť pokiaľ sa z vážnych dôvodov nemôže styk otca s maloletou uskutočniť, sa o tomto dôvode navzájom informovať najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku, ďalej rozhodol, že týmto sa mení v časti úpravy styku otca s dieťaťom rozsudok tamojšieho súdu č. k. 7P/74/2014-16 zo dňa 06.11.2014 a napokon uložil rodičom a maloletej povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede v rozsahu minimálne 6 konzultácií, prípadne podľa odporúčania poradenského psychológa vo väčšom rozsahu.

7. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 36 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, 4 § 37 ods. 1, 2 písm. d) Zákona o rodine, § 52 Civilného mimosporového poriadku.

8. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o zmene úpravy styku podal odvolanie otec spolu s doplnením odvolania. V odvolaní v spojení s jeho doplnením uviedol, že sa odvoláva tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok neprávne rozhodnutie vo veci. Ako otec prejavil emócie k zlému postupu sudkyne, preto skákal hlasnými poznámkami do pojednávania a raz dostal aj pokutu a tiež bol pri jeho prítomnosti postavený súdny policajt. Čím môže sudkyňa pod vplyvom takéhoto podania stať voči nemu zaujatá. Matka súhlasila so všetkými podmienkami o zmenu styku, nakoľko maloletá už pôjde do škôlky a tiež má letné prázdniny a ďalšie sviatky. Matka tiež súhlasila s určenými dňami, ako sa bude s maloletou stretávať. Navrhuje úpravu styku prvý týždeň pondelok a streda od 10.00 hod. do 19.00 hod. a v ten týždeň v sobotu od 10.00 hod. do nedele do 19.00 hod., druhý týždeň utorok, streda a piatok od 10.00 hod. do 19.00 hod., prvý sviatok vianočný u matky a druhý sviatok vianočný u otca, počas dvojmesačných prázdnin jeden týždeň v pondelok a stredu od 10.00 hod. do 19.00 hod. a v sobotu od 10.00 hod. do nedele do 19.00 hod., druhý týždeň utorok, streda a piatok od 10.00 hod. do 19.00 hod. do konca prázdnin.

9. Matka a kolízny opatrovník odvolanie nepodali, k odvolaniu otca sa nevyjadřili.

10. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ustanovení zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku účinného od 1.7.2016, pričom podľa ustanovenia § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak (tzv. vzťah subsidiarity).

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. c), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zmene úpravy styku bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zmene úpravy styku (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

12. Už právoplatným výrokom preskúmaného rozsudku o nariadení výchovného opatrenia (§ 367 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku) súd prvej inštancie uložil rodičom a maloletej povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Stredě v rozsahu minimálne 6 konzultácií, prípadne podľa odporúčania poradenského psychológa vo väčšom rozsahu. Vzhľadom na to, že účastníci proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o nariadení výchovného opatrenia odvolanie nepodali, v tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zmene úpravy styku otca s maloletou.

13. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola zmena styku otca s maloletou upravená rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 7P/74/2014-16 zo dňa 6.11.2014 v časti úpravy styku otca s maloletou. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdiť, či boli splnené podmienky pre zmenu styku otca s maloletou spôsobom určeným v rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zmene úpravy styku odvolaním otca.

14. Odvolací súd na základe podaného odvolania otca preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zmene úpravy styku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v miere potrebnej pre jeho rozhodnutie a vec správne posúdil i po právnej stránke. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie, v súlade s ustanovením § 191 Civilného sporového poriadku vyhodnotil dôkazy a s jeho záverom, že boli splnené podmienky pre zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom spôsobom upraveným v preskúmanom rozsudku sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré v prevažnej časti tvorili odôvodnenie jeho návrhu na zmenu styku už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o návrhu matky na zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom.

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze.

18. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze.

19. Zákon o rodine zasahuje do úpravy styku s maloletým dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách s tým, že uprednostňuje dohodu o úprave styku s maloletým dieťaťom a rozhodovanie súdu prichádza do úvahy až po zistení, že takáto dohoda nie je možná. Ak dohody niet, súd upraví styk s maloletým dieťaťom rodičov, ktorí spolu nežijú. Zákon o rodine umožňuje, aby súd upravil styk rodiča s maloletým dieťaťom, keďže kontakt a stretávanie sa maloletého dieťaťa s rodičom, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je prirodzeným a bežným prostriedkom upevňovania a udržiavania ich vzťahov, ak sa rodičia nedohodnú na styku s maloletým dieťaťom alebo rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je obmedzovaný a minimalizovaný zásahom iných osôb, s ktorými maloleté dieťa žije. Pri určovaní rozsahu, časového vymedzenia a miesta, musí súd posudzovať všetky okolnosti veľmi starostlivo. Musí mať na zreteli záujem dieťaťa a dbať na to, aby sa pri rozhodovaní o styku rešpektovalo právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a tiež práva druhého rodiča, ktorý nebude mať maloleté dieťa v osobnej starostlivosti. Povinnosťou súdu je, aby zistil vždy spoľahlivý podklad k všestrannému objasneniu skutočností, ktoré charakterizujú osoby rodičov a prostredia, v ktorom rodičia žijú. Ide najmä o objasnenie osobných a povahových vlastností rodičov, ich zdravotného stavu (telesného i duševného), ich vzťah k rodine, deťom a starostlivosti o ne, ich životných podmienok (povaha zamestnania, hospodárskych a bytových pomerov, faktických možností venovať sa deťom), ich spoločenského uplatnenia, ich postoja k práci, ich vzťah k osobám, s ktorými žijú v spoločnej domácnosti, ich spôsobilosti viesť deti k správneému vzťahu k druhému rodičovi. Súčasťou výchovného prostredia, ktoré obklopuje maloleté dieťa a pôsobí na ne, sú aj osoby, s ktorými rodičia žijú v spoločnej domácnosti, preto je potrebné primerane skúmať ich osobné a povahové vlastnosti, zdravotný stav, vzťah k maloletým deťom a pod.. Rovnako treba zohľadniť aj vzdialenosť bydliska rodiča, ktorý ho nemá v osobnej starostlivosti, od bydliska maloletého dieťaťa. V každom prípade musí súd pri rozhodovaní o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom skúmať, či takáto úprava styku je v záujme maloletého dieťaťa, či to vyžadujú pomery v konkrétnej rodine, či by nedošlo k citovej ujme, a či by bol rozvoj maloletého dieťaťa najmä z citovej, rozumovej a mravnej stránky ohrozený.

20. Predpokladom zmeny doterajšieho rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, teda aj o úprave styku, podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine je podstatná zmena pomerov v čase terajšieho rozhodovania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností oproti času, keď súd

rozhodoval v predchádzajúcom konaní. Súd teda musí zistiť, či došlo k zmene pomerov a následne, či zistená zmena pomerov je podstatného charakteru oproti pôvodným okolnostiam. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti súd prihliada predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ktorým je jeho zdravý psychický a fyzický vývoj a nie na subjektívne predstavy rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia. Predpokladom zmeny rozhodnutia o úprave styku maloletého dieťaťa s rodičom, ktorému nie je zverené do osobnej starostlivosti je, že doterajšia úprava styku je pre maloleté dieťa nevyhovujúca, prípadne maloleté dieťa prejavuje záujem o podstatne širší rozsah stretnutí s týmto rodičom, prípadne sa natoľko zmenili podmienky pre realizáciu styku z hľadiska záujmovej činnosti maloletého dieťaťa, zdravotného stavu, vzdialenosti bydlísk rodičov, pracovného zaťaženia rodičov a podobne, že doterajšia úprava styku už neumožňuje jej úspešnú realizáciu v záujme maloletého dieťaťa.

21. Odvolací súd pri rozhodovaní o úprave styku zhodne so závermi svojej skoršej rozhodovacej praxe v obdobných veciach považuje za potrebné zdôrazniť, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu súd upravuje ako komplex oprávnení a povinností oboch rodičov s cieľom zabezpečenia riadneho a bezproblémového vývoja dieťaťa napriek okolnosti rozpadu vzťahu rodičov dieťaťa a to tak, aby každý z rodičov mal v rámci stanovenej úpravy priestor nielen na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu, ale i na uplatňovanie svojho výchovného vplyvu (pôsobenia) na dieťa a tiež na čo najširšie rozhodovanie o otázkach z tohto pohľadu významných. To platí bez ohľadu na to, či v konkrétnej veci má dôjsť k úprave rodičovských práv a povinností rodičov dieťaťa v súvislosti s rozvodom ich manželstva, alebo k úprave práv a povinností takých rodičov dieťaťa, ktorí manželmi nikdy neboli alebo boli či ešte sú, ale spolu nežijú (práve o prípad rodičov, ktorí manželmi neboli a spolu nežijú ide v prejednávanej veci). Vo všetkých vyššie zmienených prípadoch sa tak deje predovšetkým z dôvodu nedostatku spolužitia rodičov dieťaťa (bez ohľadu na to, či tento bol vždy existujúcim stavom, alebo naopak nastal až ako dôsledok krízy v partnerskom vzťahu), ktorý vylučuje ich spoločnú starostlivosť a teda i spoločný výkon tohto konkrétneho rodičovského práva a súčasne i povinnosti. V prípade trvania stavu zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov je žiadúce vytvoriť aj druhému rodičovi (popri určení mu vyživovacej povinnosti na dieťa) podmienky na to, aby sa aj on mohol podieľať na výchove dieťaťa a tiež na rozhodovaní o niektorých ďalších otázkach spôsobilých ovplyvniť jeho vývin. Len takto sa totiž môže vytvoriť, resp. v tom lepšom prípade pri existencii náležite kultivovaného vzťahu každého z oboch rodičov na jednej a dieťaťa na druhej strane, i prehĺbiť pocit spolupatričnosti takýchto osôb. Takto to potom musí / má byť bez zreteľa na kvalitu vzájomného vzťahu oboch rodičov dieťaťa, či prípadné nadviazanie nimi nových partnerských vzťahov, alebo dokonca i formalizovanie takýchto nových vzťahov, či niektorého z nich - uzavretím manželstva, či ďalšieho manželstva a tiež bez zreteľa na prípadné osobné antipatie medzi rodičmi a ich inými príbuznými. Prvoradým je tu totiž záujem dieťaťa a tomu musia ustúpiť i všetky prípadné animozity, a to i v podobe schopnosti rodičov i ďalších osôb na veci prípadne zainteresovaných sa nad svoje spory, či nimi subjektívne vnímané utrpené krivdy povzniesť. Ak potom možnosti rodiča dieťaťa nemajúceho dieťa v osobnej starostlivosti sú limitované práve časovými úsekmi vyhradenými styku dieťaťa s takýmto rodičom a majú spravidla charakter len doplnkového pôsobenia na dieťa vo vzťahu k výchove realizovanej tým rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti, žiadúcou je taká úprava, ktorá na jednej strane bude rešpektovať i konkrétne okolnosti prípadu a potreby dieťaťa, na druhej strane však bude schopná eliminovať, či aspoň minimalizovať všetky potenciálne rušivé vplyvy.

22. Pri riadení sa úvahami podanými vyššie potom odvolací súd mal za to, že je potrebné potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním otca vo výroku o zmene úpravy styku. V konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7P/4/2014 bola schválená rozsudkom č. k. 7P/4/2014-16 zo dňa 6.11.2014 rodičovská dohoda, ktorej obsahom bolo zverenie maloletej do výchovy a opatery matky, záväzok otca platiť na výživu maloletej sumu 100 eur mesačne a úprava styku otca s maloletou každý deň od pondelka do soboty od 17.30 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 14.00 hod. do 18.00 hod. Matka sa v konaní domáhala zmeny styku otca s maloletou a žiadala upraviť styk každý druhý týždeň od soboty od 10.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a každú stredu, kedy by si otec maloletú prevzal zo škôlky a odovzdal matke o 19.00 hod. dôvodiac, že doposiaľ upravený styk otca s maloletou ju výrazne obmedzuje v starostlivosti o maloletú, keďže je denne limitovaná tým, že práve v čase, v ktorom sa môže plne venovať maloletej, je maloletá s otcom, otec nedodržiava stanovený čas stretnutí a dožaduje sa stretnutí s maloletou aj mimo upraveného rozsahu styku. Otec s návrhom matky nesúhlasil, žiadal upraviť styk každý druhý týždeň od soboty od 10.00 hod. do nedele do 19.00 hod., následne v stredu a v piatok od 10.00 hod. do 19.00 hod. a v ďalšom týždni v utorok a vo štvrtok od 10.00 hod. do 19.00 hod. a cez Vianoce.

23. Odvolací súd sa plne stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie uvedenými v preskúvanom rozsudku, že v konaní boli preukázané dôvody pre zmenu úpravy styku otca s maloletou, ktorý styk bol doposiaľ realizovaný každý deň v určenom čase. Maloletá je staršia o štyri roky, už nie je v domácej starostlivosti u matky, ktorá matka nastúpila vo februári 2017 do zamestnania a maloletá začala navštevovať materskú škôlku. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec využíval svoje právo na styk s maloletou, matka sa snažila vytvárať čo najlepšie podmienky na realizáciu styku otca s maloletou, v prípade požiadavky otca mu dokonca umožnila stretnutia s maloletou i mimo určeného času. Maloletá má vybudovaný blízky citový vzťah k oboj rodičom. Z uvedeného teda vyplýva, že predchádzajúca úprava styku otca s maloletou je za aktuálneho stavu nevyhovujúca, keďže maloletá začala navštevovať materskú škôlku, matka po ukončení materskej dovolenky nastúpila do zamestnania, čím došlo k výraznej zmene denného režimu maloletej. Zmena styku otca s maloletou bola žiadúca vzhľadom na tieto skutočnosti, keďže po nástupe matky do zamestnania, vykonávaní starostlivosti o domácnosť, nezostával matke po vyzdvihnutí maloletej z materskej škôlky dostatočný časový priestor, aby sa mohla plnohodnotne po návrate z práce venovať maloletej. Rovnako aj matka má právo s maloletou tráviť víkend v celom rozsahu, keďže jej počas pracovného týždňa zabezpečuje osobnú starostlivosť a dni voľného pokoja potom môžu využívať spolu s maloletou na relax, rozvíjanie spoločných záujmov a realizovanie voľno časových aktivít, čo jej doterajšia úprava styku neumožňovala. Odvolací súd sa s stotožňuje so zmenou styku upravenou preskúvaným rozsudkom súdom prvej inštancie, ktorá zmena styku vychádza zo zmeny doterajších pomerov na strane maloletej i jej matky, plne rešpektuje aktuálny denný režim maloletej, jej vek a návyky a je z hľadiska záujmov maloletej a úspešnej realizácie styku otca s maloletou vyhovujúca.

24. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že súdom prvej inštancie upravený styk s maloletou sleduje legitímny cieľ, ktorým je udržiavanie vzťahov maloletej s jej otcom, keďže sa jedná o pomerne rozsiahlu úpravu styku umožňujúcu otcovi tráviť čas s maloletou v priebehu celého každého druhého víkendu i s prespaním, aj v rozsahu dvoch popoludní počas pracovného týždňa. Súdom prvej inštancie zmenou úpravy styku s maloletou dosiahol čo najoptimálnejšie a najzmierlivejšie usporiadanie výkonu rodičovských práv vymedzením rozsahu, intenzity stretnutí otca s maloletou a zvolený model stretávania sa otca s maloletou nepochybne umožňuje otcovi naďalej prehĺbovať vzájomný vzťah otca a dieťaťa.

25. Vychádzajúc z dôvodov odvolania podaného otcovi ide v zásade o to, aby bol upravený jeho styk s maloletou v priebehu pracovného týždňa od 10.00 hod. do 19.00 hod., pričom svoju odvolaciu námietku v tomto smere nepodložil žiadnymi argumentmi. Zo skutkových zistení vyplynulo, že maloletá navštevuje materskú škôlku a otec pracuje ako živnostník - murár obkladač od 6.30 hod. do 16.30 hod.. Odvolacia námietka otca, na základe ktorej žiadal upraviť jeho styk s maloletou v priebehu pracovného týždňa od 10.00 hod. je tak zjavne nenáležitá, keďže styk otca s maloletou by sa v čase navrhovanom otcovi nemohol realizovať práve z dôvodu, že maloletá v tom čase navštevuje materskú škôlku a otec vykonáva zárobkovú činnosť. Preto správne súd prvej inštancie pristúpil k úprave styku otca s maloletou v priebehu pracovného týždňa až od 16.30 hod. tak, aby bol zachovaný denný režim maloletej.

26. Doposiaľ upravený styk je potrebné považovať za dočasný a je možné ho zmeniť, ak sa zmenia pomery, či už dohodou rodičov, ktorá má prednosť pred rozhodnutím súdu alebo ktorýkoľvek z rodičov môže požiadať o zmenu úpravy styku príslušný súd. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rodičia by mali pri výchove maloletej kooperovať, v záujme maloletej zlepšiť komunikáciu a vzájomné vzťahy. Preto je potom dôležité, aby rodičia eliminovali napätie a konflikty pri vzájomných stretnutiach a docielili uskutočnenie styku v pokojnej atmosfére. Podľa názoru súdu je nepochybne v záujme maloletej, aby sa otec tiež podieľal na jej výchove a na starostlivosti o ňu, keďže maloleté dieťa potrebuje k zdravému a harmonickému vývoju starostlivosť a lásku oboch rodičov.

27. Na základe uvedených skutočností dospel odvolací súd k presvedčeniu, že úprava styku súdom prvej inštancie počas pracovného týždňa, víkendov a vianočných sviatkov bude viesť ku kvalitnému a pozitívnemu vzťahu otca s maloletou a k vzájomnému utužovaniu a prehĺbovaniu vzťahov medzi nimi. Právo styku rodiča s dieťaťom kompenzuje právo mať dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu prostredníctvom osobnej starostlivosti. Uvedené právo vyplýva aj z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie FMZV ČSFR č. 104/1991 Zb.), ktorý súčasne garantuje dieťaťu právo na udržiavanie pravidelného osobného kontaktu s obidvoma rodičmi (ak dôjde k rozpadu rodiny). Judikatúra

Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu zdôrazňuje, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a dostalo tak príležitosť rozvíjať svoj vzťah s ním, ako aj prejavíť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. Osobný kontakt rodičov s maloletým dieťaťom má priaznivý vplyv na jeho emočný a intelektuálny rozvoj, je preň bez pochybností prínosom.

28. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku otca, že sudkyňa, ktorú vec prejednávala a rozhodovala, je zaujatá, odvolací súd túto považuje za neopodstatnenú. Otec v odvolaní uviedol, že dôvodom jeho odvolania je zaujatosť sudkyne, pričom popísal svoje správanie v pojednávacej miestnosti (prejavenie emócií, skákanie hlasnými poznámkami do pojednávania), za ktoré mu bola sudkyňou uložená pokuta. Uvedené skutočnosti uvádzané otcom v odvolaní totiž nespĺňajú náležitosti námietky zaujatosti v zmysle ustanovenia § 52 Civilného sporového poriadku, keďže absentuje uvedenie údajov, kedy sa otec o dôvode vylúčenia dozvedel a skutočnosti, z ktorých vyvodzuje zaujatosť sudkyne, sú popísané zmätočne, čo spôsobuje nejasnosť a neurčitosť ohľadne okolností, z ktorých otec vyvodzuje zaujatosť sudkyne. Preto na podanie otca, ktoré nemá náležitosti námietky zaujatosti, odvolací súd neprihliadol.

29. Odvolací súd sa priklonil k rešpektovaniu prvoradého záujmu maloletej a s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávanej veci súdom prvej inštancie určený rozsah styku považuje za primeraný. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zmene úpravy styku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

30. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).